

2025/1134

4.6.2025

DECYZJA RADY (Euratom) 2025/1134

z dnia 22 maja 2025 r.

w sprawie przyjęcia dodatkowego programu badawczego na lata 2024–2027 dotyczącego reaktora wysokostrumieniowego w Petten, realizowanego przez Wspólne Centrum Badawcze na rzecz Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 7,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po konsultacji z Komitetem Naukowo-Technicznym,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Reaktor wysokostrumieniowy w Petten (zwany dalej „reaktorem wysokostrumieniowym”) jest ważnym zasobem, dzięki któremu Wspólnota może przeprowadzać badania w dziedzinie energii jądrowej poświęcone materiałoznawstwu i testowaniu materiałów, medycynie nuklearnej i bezpieczeństwu reaktorów jądrowych.
- (2) Eksploatacja reaktora wysokostrumieniowego była wspierana w ramach szeregu dodatkowych programów badawczych. Ostatni dodatkowy program badawczy ustanowiony decyzją Rady (Euratom) 2020/960 ⁽¹⁾ na okres czterech lat wygaś w dniu 31 grudnia 2023 r.
- (3) Z uwagi na to, że reaktor wysokostrumieniowy jest stale potrzebny, gdyż stanowi niezastąpioną infrastrukturę dla badań wspólnotowych w dziedzinach zwiększania bezpieczeństwa reaktorów jądrowych, zdrowia (w tym rozwoju izotopów medycznych do celów badań medycznych), syntezy jądrowej, badań podstawowych i szkoleń oraz gospodarki odpadami (łącznie z możliwością badania bezpieczeństwa paliw jądrowych dla systemów reaktorów o istotnym znaczeniu dla Europy), reaktor wysokostrumieniowy powinien być w dalszym ciągu wspierany do końca roku 2027 w ramach dodatkowego programu badawczego.
- (4) Z uwagi na szczególne zainteresowanie kwestią możliwości reaktora wysokostrumieniowego w zakresie napromieniowania, *Nuclear Research and consultancy Group V.O.F (NRG)* i *Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives (CEA)*, jako podmioty wdrażające w przypadku odpowiednio Niderlandów i Francji, uzgodniły sfinansowanie całego dodatkowego programu badawczego dotyczącego reaktora wysokostrumieniowego na lata 2024–2027 poprzez wkłady do budżetu ogólnego Unii w formie zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel.
- (5) Wkłady te mają służyć sfinansowaniu eksploatacji reaktora wysokostrumieniowego w celu wsparcia programu badawczego, jak również jego regularnej eksploatacji i konserwacji. Jeśli operator NRG przedstawi niderlandzkiemu krajowemu organowi regulacyjnemu oficjalne zawiadomienie w sprawie ostatecznego zamknięcia przed wydaniem oświadczenia o stanie konserwacji zapewniającym bezpieczeństwo, płatności, które pozostały do zrealizowania, a także wszelkie wezwania do wpłacania środków finansowych przez Komisję powinny zostać zawieszone.
- (6) Aby zapewnić ciągłość pomiędzy dodatkowymi programami badawczymi i sprawne działanie dodatkowego programu badawczego dotyczącego reaktora wysokostrumieniowego na lata 2024–2027, niniejsza decyzja powinna mieć zastosowanie z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2024 r.
- (7) Rada Gubernatorów Wspólnego Centrum Badawczego wydała wstępną opinię ⁽²⁾ zgodnie z art. 4 ust. 2 decyzji Komisji 96/282/Euratom ⁽³⁾,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

-
- ⁽¹⁾ Decyzja Rady (Euratom) 2020/960 z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie przyjęcia dodatkowego programu badawczego na lata 2020–2023 dotyczącego reaktora wysokostrumieniowego, realizowanego przez Wspólne Centrum Badawcze na rzecz Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz.U. L 211 z 3.7.2020, s. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/960/oj>).
- ⁽²⁾ Opinia z dnia 7 listopada 2024 r.
- ⁽³⁾ Decyzja Komisji 96/282/Euratom z dnia 10 kwietnia 1996 r. w sprawie reorganizacji Wspólnego Centrum Badawczego (Dz.U. L 107 z 30.4.1996, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj>).

Artykuł 1

Przyjmuje się na okres czterech lat, począwszy od dnia 1 stycznia 2024 r., dodatkowy program badawczy dotyczący eksploatacji reaktora wysokostrumieniowego w Petten (zwany dalej „programem”), którego cele określone są w załączniku I.

Artykuł 2

Koszty realizacji programu, szacowane na 26 815 000 EUR, finansowane są w całości z wkładów wnoszonych przez Niderlandy i Francję za pośrednictwem odpowiednio *Nuclear Research and consultancy Group V.O.F (NRG)* i *Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives (CEA)*. Podział tej kwoty przedstawiono w załączniku II. Wkłady te uznaje się za zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 2 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 (*).

Artykuł 3

1. Za zarządzanie programem odpowiada Komisja. W tym celu Komisja korzysta z usług Wspólnego Centrum Badawczego.
2. Komisja informuje Radę Gubernatorów Wspólnego Centrum Badawczego o wdrażaniu programu.

Artykuł 4

W przypadku przedstawienia przez NRG niderlandzkiemu krajowemu organowi ds. bezpieczeństwa oficjalnego zawiadomienia o ostatecznym zamknięciu reaktora wysokostrumieniowego, przed wydaniem oświadczenia o stanie konserwacji zapewniającym bezpieczeństwo, zobowiązania ze strony Niderlandów i Francji dotyczące dalszych wkładów, realizowane za pośrednictwem odpowiednio NRG i CEA, a także wszelkie wezwania ze strony Komisji do wpłacania środków finansowych na mocy niniejszej decyzji zostają zawieszone.

Artykuł 5

Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie końcowe z wprowadzania w życie niniejszej decyzji po zakończeniu programu.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2024 r.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 22 maja 2025 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

M. BARANOWSKI

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

ZAŁĄCZNIK I

CELE NAUKOWE I TECHNICZNE

Główne cele programu są następujące:

- 1) zapewnienie bezpiecznej i niezawodnej eksploatacji reaktora wysokostrumieniowego, aby zagwarantować dostępność strumieni neutronów do celów eksperymentalnych;
- 2) umożliwienie efektywnego wykorzystania reaktora wysokostrumieniowego przez instytucje badawcze reprezentujące szerokie spektrum dyscyplin: zwiększenie bezpieczeństwa reaktorów jądrowych, zdrowie (w tym rozwój izotopów medycznych), synteza jądrowa, badania podstawowe i szkolenia oraz gospodarka odpadami (łącznie z możliwością badania bezpieczeństwa paliw jądrowych dla systemów reaktorów o istotnym znaczeniu dla Europy).

ZAŁĄCZNIK II

PODZIAŁ WKŁADÓW

Wkłady finansowe na rzecz programu będą pochodzić z Niderlandów i Francji.

Podział tych wkładów jest następujący:

Niderlandy: 26 215 000 EUR;

Francja: 600 000 EUR;

Ogółem: 26 815 000 EUR.

Wkłady te są wnoszone do budżetu ogólnego Unii i przeznaczone na niniejszy program. Z części wkładów w ramach programu można również pokrywać wydatki poniesione w związku z eksploatacją reaktora wysokostrumieniowego w roku 2024, zgodnie z programem prac, który ma zostać uzgodniony przez państwa członkowskie wnoszące wkład oraz Komisję.

Wkłady te są stałe i nie podlegają zmianom w odniesieniu do wahań kosztów eksploatacji, utrzymania i wycofania reaktora z eksploatacji.
